

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)
15 päivänä joulukuuta 2005 *

Asiassa C-344/03,

jossa on kyse EY 226 artiklaan perustuvasta jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 1.8.2003,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinnään G. Valero Jordana ja P. Aalto,
prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Suomen tasavalta, asiamiehenään T. Pynnä, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: suomi.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. W. A. Timmermans sekä tuomarit C. Gulmann (esittelevä tuomari), R. Schintgen, G. Arestis ja J. Klučka,

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: hallintovirkamies K. Sztranc,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 22.9.2005 pidetyssä istunnossa esitetyn,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Euroopan yhteisöjen komissio vaatii kanteellaan yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Suomen tasavalta ei ole noudattanut luonnonvaraisten lintujen suojelusta 2 päivänä huhtikuuta 1979 annetun neuvoston direktiivin 79/409/ETY (EYVL L 103, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymiseshdoista ja niiden sopimusten mukautuksista,

joihin Euroopan unioni perustuu, tehdyllä asiakirjalla (EYVL 1994, C 241, s. 21 ja EYVL 1995, L 1, s. 1; jäljempänä direktiivi), mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole soveltanut tämän direktiivin 9 artiklan 1 kohdassa säädettyä poikkeusta siinä säädettyjen kriteerien mukaisesti, koska se ei ole osoittanut, että mainitun kohdan poikkeusedellytykset täyttyvät eräiden vesilintujen keväällä tapahtuvassa metsästyksessä Manner-Suomessa ja Ahvenanmaan maakunnassa, erityisesti mitä tulee kriteerien ”ei muuta tyydyttävää ratkaisua” sekä ”pieniä määriä” soveltamiseen etenkin lajien haahka (*Somateria mollissima*), telkkä (*Bucephala clangula*), tukkakoskelo (*Mergus serrator*), isokoskelo (*Mergus merganser*), pilkkasiipi (*Melanitta fusca*) ja tukkasotka (*Aythya fuligula*) osalta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

- 2 Direktiivin 7 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tämän direktiivin liitteessä II lueteltujen lajien kantojen koon, maantieteellisen levinneisyyden ja lisääntymisnopeuden takia koko yhteisössä niitä voidaan metsästää kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lajien metsästyks ei vaaranna suojelutoimenpiteitä niiden levinneisyysalueella.

2. Liitteessä II olevassa 1 osassa lueteltuja lajeja saa metsästää niillä maantieteellisillä vesi- ja maa-alueilla, joihin tätä direktiiviä sovelletaan.

3. Liitteessä II olevassa 2 osassa lueteltuja lajeja saa metsästää vain niissä jäsenvaltioissa, joista on maininta.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että metsästys, tarvittaessa haukkametsästys mukaan lukien, harjoitettuna voimassa olevien kansallisten toimenpiteiden mukaisesti vastaa kyseisten lintulajien järkevän hyödyntämisen ja ekologisesti tasapainoisen sääntelyn periaatteita, ja että tämä käytäntö näiden lajien ja etenkin muuttavien lajien kantojen osalta on sopusoinnussa 2 artiklasta seuraavien toimenpiteiden kanssa. Jäsenvaltioiden on erityisesti varmistettava, että metsästystä koskevan lainsäädännön alaisia lajeja ei metsästetä pesimisaikana eikä eri lisääntymis- ja poikastenkasvatusvaiheissa. Kun on kyse muuttavista lajeista, jäsenvaltioiden on huolehdittava erityisesti siitä, että metsästyslainsäädännön alaisia lajeja ei metsästetä niiden lisääntymiskauden aikana tai niiden palatessa pesimisalueilleen. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kaikki aiheelliset tiedot siitä, miten niiden metsästystä koskevaa säännöstöä sovelletaan käytännössä.”

3 Direktiivin 9 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltiot voivat, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, poiketa 5, 6, 7 ja 8 artiklasta seuraavin perustein:

— —

- c) salliakseen tiukasti valvotuissa oloissa ja valikoivasti tiettyjen lintujen pienien määrien pyydystämisen, hallussa pitämisen tai muuten asiallisen hyötykäytön.”

- 4 Direktiivin 16 artiklan 1 kohdassa säädetään, että tämän direktiivin tiettyjen osien tarvittavaksi mukauttamiseksi tekniikan ja tieteen kehitykseen perustetaan direktiivin mukauttamista tekniikan ja tieteen kehitykseen käsittelevä komitea, jossa on jäsenvaltioiden edustajat ja jonka puheenjohtajana toimii komission edustaja. ORNIS-komitea on direktiivin 16 artiklan mukaisesti perustettu direktiivin mukauttamista tekniikan ja tieteen kehitykseen käsittelevä komitea.
- 5 Direktiivin liitteessä II mainitaan muun muassa haahka, telkkä, tukkakoskelo, isokoskelo, pilkkasiipi, tukkasotka ja alli (*Clangula hyemalis*).

Kansallinen lainsäädäntö

Manner-Suomi

- 6 Metsästysasetuksen (asetus 12.7.1993/666) 24 §:ssä, sellaisena kuin tämä pykälä on muutettuna asetuksella 27.11.1998/869 (jäljempänä metsästysasetus), asetetaan yleiset rauhoitusajat seuraavasti:

”Yleiset rauhoitusajat

Riistaeläimet ovat rauhoitettuja seuraavasti:

— —

13) — — telkkä, — — naarashaahka ja saman vuoden poikanen 1.1.–20.8. kello 12.00 saakka;

14) uroshaahka 1.1.–31.5;

15) alli, tukkakoskelo ja isokoskelo 1.1.–31.8.”

7 Näistä rauhoitusajoista on säädetty eräitä poikkeuksia metsästysasetuksen 29 §:ssä seuraavasti:

”Eräiden vesilintujen kevätmetsästys

Jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä metsästys haittaa suotuisan suojelutason säilyttämistä, saavat 24 §:n 1 momentissa säädetyistä yleisistä rauhoitusajoista poiketen Uudenmaan, Varsinais-Suomen ja Satakunnan riistanhoitopiirien alueella merialueeseen rajoittuvissa kunnissa vakituisesti asuvat henkilöt metsästää pieniä määriä allia sekä haahkan, telkän, tukkakoskelon ja isokoskelon uroksia 10.4.–21.5.”

8 Maa- ja metsätalousministeriö salli vuosina 1998–2001 metsästysasetusta soveltaen säännönmukaisesti kevätpyyntilupien myöntämisen kaikille tai eräille näistä lajeista.

Ahvenanmaa

- 9 Jaktlag för landskapet Åland 5.7.1985/31 -nimisen Ahvenanmaan maakuntalain, sellaisena kuin se on muutettuna maakuntalaeilla 68/1995 ja 46/1999 (jäljempänä maakuntalaki), 20 §:n 1 ja 2 momentti kuuluvat seuraavasti (suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa):

”Maakuntahallitus voi riistanhoitoyhdistyksiä kuultuaan antaa maakunta-asetuksin tarkempia määräyksiä riistalajeista, joita voidaan metsästä, vuodenajasta, jona edellä mainittujen lajien metsästystä voidaan harjoittaa, alueista, joilla metsästystä voidaan harjoittaa, sekä muista tietyn lajin metsästystä koskevista edellytyksistä. Lintulajien metsästystä ei 2 ja 3 momentissa mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta saa sallia, kun laji palaa pesimisalueilleen, eikä sen pesimis- ja poikastenkasvatusvaiheissa.

Jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole, maakuntahallitus voi sallia 15.3.–25.5. välisenä aikana haahkan, pilkkasiiven, tukkasotkan, telkän, tukkakoskelon, isokoskelon, allin ja lehtokurpan pienien määrien pyydystämisen — —.”

- 10 Seuraavien lajien metsästys on sallittua Ahvenanmaan maakunnassa 1.9.–31.12. välisenä aikana: tukkasotka, telkkä, alli, isokoskelo, tukkakoskelo ja lehtokurppa.

- 11 Ahvenanmaan maakunnan viranomaiset sallivat vuosina 1998–2001 kevätpyyntilupien myöntämisen kaikille tai eräille maakuntalain 20 §:n 2 momentissa mainituista lajeista.

Asian käsittelyn aiemmat vaiheet ja oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

- 12 Koska komissio oli saanut vuosina 1995 ja 1996 kanteluita, jotka koskivat lintujen kevätmetsästystä Suomessa, se lähetti 19.2.1998 Suomen tasavallalle virallisen huomautuksen, jossa se totesi, että tämä jäsenvaltio salli direktiivin 7 artiklan 4 kohdan vastaisesti tiettyjen direktiivin liitteessä II mainittujen luonnonvaraisten vesilintulajien kevätmetsästyksen niiden pesimisaikana sekä Manner-Suomessa että Ahvenanmaan maakunnassa. Komission mukaan kyseisen direktiivin 9 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetyn poikkeuksen soveltamisedellytyksiä ei ollut täytetty. Kyseisessä virallisessa huomautuksessa komissio totesi erityisesti, että kriteerejä "ei muuta tyydyttävää ratkaisua" sekä "pieniä määriä" ei ollut täytetty.
- 13 Koska komissio ei ollut tyytyväinen viralliseen huomautukseen annettuun vastaukseen, se osoitti 28.4.1999 Suomen tasavallalle perustellun lausunnon, jossa se toisti virallisessa huomautuksessa esitetyt moitteet ja kehotti tätä jäsenvaltiota toteuttamaan perustellun lausunnon noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa sen tiedoksiantamisesta.
- 14 Suomen hallitus vastasi perusteltuun lausuntoon 21.6.1999 ja 30.3.2001 päivätyillä kirjeillä.

- 15 Tutkittuaan Suomen viranomaisten vastaukset komissio toinnitti 25.7.2001 täyden-
tävän perustellun lausunnon, jossa se vahvisti aikaisemman kantansa.
- 16 Koska Suomen tasavalta vastasi täydentävään perusteltuun lausuntoon katsovansa,
että direktiivin 9 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetyn poikkeuksen sovelta-
misedellytykset täytyivät, komissio päätti nostaa käsiteltävänä olevan kanteen.

Kanne

- 17 Vaikka komissio myöntää, että virkistystoiminnaksi luonnehdittavaa kevätmetsäs-
tystä voidaan pitää direktiivin 9 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuna
”asiallisena hyötykäyttönä”, se väittää, että käsiteltävänä olevassa asiassa tämäntyypp-
inen kevätmetsästys ei täytä edellytyksiä, jotka koskevat muun tyydyttävän
ratkaisun puuttumista ja pienien lintumäärien pyydystämistä.

Muun tyydyttävän ratkaisun puuttuminen

Asianosaisten lausumat

- 18 Komission mukaan käsiteltävänä olevassa asiassa kyseessä olevien lintulajien osalta
 muita tyydyttäviä ratkaisuja kuin kevätmetsästys on olemassa sekä Manner-
Suomessa että Ahvenanmaan maakunnassa. Komissio tukeutuu Suomen tasavallan

esittämään tutkimukseen ja väittää, että kaikkia tai lähes kaikkia keväällä metsästettäviä lajeja esiintyy yleisesti ottaen nykyisillä kevätmetsästysalueilla myös syksyllä. Haahkan, telkän, isokoskelon ja tukkasotkan kevätmetsästystä ei näin ollen voida komission mukaan perustella sillä, ettei näitä lajeja esiintyisi kyseisillä alueilla syksyllä.

- 19 Komissio sen sijaan myöntää, että allia ei ilmeisesti ole kohtuudella mahdollista metsästää syksyllä samoilta seuduilta kuin keväällä.
- 20 Tukkakoskelo ja pilkkasiipi ovat komission mukaan lintuja, joiden metsästäminen voi olla jonkin verran vaikeampaa syksyllä kuin keväällä.
- 21 Komissio katsoo joka tapauksessa tämän tuomion 19 ja 20 kohdassa mainittujen kolmen lajin osalta, että niiden syysmetsästys, vaikkakin kevätmetsästystä vähäisemmissä määrin, sekä "muiden syksyllä esiintyvien vesilintulajien metsästys" on muu tyydyttävä ratkaisu, jolla voidaan korvata kevätmetsästys. Kyseessä oleville kolmelle lajille ei komission mukaan ole mitään sellaista erityistä käyttötarkoitusta, että niitä ei voisi korvata samalta alueelta metsästettävällä riistalajilla. Erityisesti alli voidaan komission mukaan korvata sinisorsalla, tavilla ja haapanalla. Komissio katsoo toissijaisesti, että niiden vesilintujen kevätmetsästys, joita ei esiinny syksyllä, voitaisiin sallia sikäli kuin direktiivin 9 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädettyt muut edellytykset täyttyvät.

- 22 Suomen hallitus väittää, että muuta tyydyttävää ratkaisua Suomessa tällä hetkellä harjoitettavan kaltaisen kevätmetsästyksen korvaamiseksi ei ole. Se esittää tähän liittyen kunkin jäsenyyssvelvoitteen noudattamatta jättämistä koskevassa kanteessa mainitun lajin osalta syyt, joiden vuoksi tällainen ratkaisu ei ole mahdollinen.
- 23 Suomen hallitus väittää Manner-Suomen osalta, että kevätmetsästys on todellisuudessa koskenut vuoden 2001 keväästä alkaen yksinomaan allia, haahkaa ja isokoskeloa. Kaikkia tämän tuomion 5 kohdassa mainittuja lajeja voidaan Suomen hallituksen mukaan metsästää Ahvenanmaan maakunnassa keväällä.
- 24 Haahkan osalta Suomen hallitus toteaa, että toimivaltaiset viranomaiset ovat arvioineet käytössään olevien tietojen perusteella, että tämän lajin kevätmetsästys on tarpeen tietyillä maantieteellisillä alueilla, koska sen yksilöitä ei esiinny syksyllä riittävästi, jotta niitä voitaisiin metsästää. Kyseisillä alueilla syksyisin esiintyvät tämän lajin yksilöt ovat Suomen hallituksen mukaan naaraita tai saman vuoden poikasia. Suomen hallituksen mukaan kyseessä on lisäksi Suomessa pesivä laji, jonka pesimistuloksen parantamiseksi metsästäjät poistavat kyseisillä alueilla esiintyvät pienpedot.
- 25 Telkkien ja tukkasotkien metsästys ei Suomen hallituksen mukaan ole mahdollista syksyllä, koska kyseiset lajit oleilevat tällöin suurina parvina yli 50 metrin etäisyydellä rannasta. Suomen hallituksen mukaan linnustuksessa käytettävillä haulikoilla ampumaetäisyys on korkeintaan 35 metriä, eikä luodikkoja voida turvallisuussyistä käyttää. Lisäksi telkkä on kolopesijä, joka tarvitsee ihmisen asettamia pönttöjä. Pönttöjen asettamisesta vastaavat käytännössä suurelta osin

metsästäjät. Metsästys on näin ollen Suomen hallituksen mukaan tarkoituksenmukaista kantojen lisääntymiseksi.

- 26 Isokoskelon kevätmetsästys on Suomen hallituksen mukaan perusteltua lähinnä siksi, että varmistetaan se, että ihmiset ja erityisesti metsästäjät asettavat pönttöjä, jotka ovat tarpeen tämän lajin lisääntymiseksi.
- 27 Allin, pilkkasiiven ja tukkakoskelon osalta Suomen hallitus väittää, että näiden lajien syysmetsästys ei ole mahdollista, koska niitä ei syksyisin esiinny metsästettäviä määriä maantieteellisillä alueilla, joilla kevätmetsästystä voidaan harjoittaa.
- 28 Suomen hallitus kiistää lopuksi komission väitteen, jonka mukaan ei muuta tyydyttävää ratkaisua -kriteeri ei täyty, jos yhden vesilintulajin kevätmetsästys on kohtuullisesti korvattavissa toisen vesilintulajin syksyllä tapahtuvalla metsästyksellä. Se toteaa tämän osalta, että komission päättely ei sovi yhteen direktiivin peruslähtökohtien kanssa, sillä direktiivissä suhtautumistapa on lajikohtainen ja myös lintujen suojelua tarkastellaan lajikohtaisesti. Yhden lajin metsästystä ei sitä paitsi voida Suomen hallituksen mukaan vaatia korvattavaksi toisen lajin metsästyksellä tarkastelematta, miten metsästyksen lisääntyminen vaikuttaisi viimeksi mainitun lajin suojelutilanteeseen.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 29 Direktiivin 7 artiklan 1 kohdan mukaan tämän direktiivin liitteessä II lueteltuja lajeja voidaan metsästää kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Saman artiklan 4 kohdassa

säädetään kuitenkin, että jäsenvaltioiden on varmistettava erityisesti, että lajeja, joihin metsästyslainsäädäntöä sovelletaan, ei metsästetä pesimisaikana eikä eri lisääntymis- ja poikastenkasvatusvaiheissa.

- 30 Käsiteltävänä olevassa asiassa kyseessä olevat lajit, jotka mainitaan tämän tuomion 5 kohdassa, kuuluvat edellisessä kohdassa tarkoitettujen kahden säännöksen soveltamisalaan. On kuitenkin kiistatonta, että Suomessa voimassa olevat kevät-metsästyskaudet vastaavat kyseisten lajien pesimisaikoja. Niitä ei näin ollen saisi direktiivin 7 artiklan 4 kohdan perusteella metsästää kyseisinä aikoina.
- 31 Direktiivin 9 artiklan 1 kohdan c alakohdassa kuitenkin annetaan mahdollisuus sallia poikkeuksellisesti tässä säännöksessä vahvistettuja edellytyksiä noudattaen liitteessä II mainittujen lajien metsästys direktiivin 7 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuina kausina ja siis muun muassa niiden pesimisaikana sekä eri lisääntymis- ja poikastenkasvatusvaiheissa (ks. vastaavasti asia C-182/02, *Ligue pour la protection des oiseaux ym.*, tuomio 16.10.2003, Kok. 2003, s. I-12105, 9–11 kohta ja asia C-135/04, *komissio v. Espanja*, tuomio 9.6.2005, Kok. 2005, s. I-5269, 17 kohta).
- 32 Niihin edellytyksiin, jotka on täytettävä, jotta tällainen metsästys voidaan sallia direktiivin 9 artiklan 1 kohdan c alakohdan perusteella, kuuluu se, ettei muuta tyydyttävää ratkaisua ole (ks. em. asiat *Ligue pour la protection des oiseaux ym.*, tuomion 15 kohta ja *komissio v. Espanja*, tuomion 18 kohta).

- 33 Tämän edellytyksen ei kuitenkaan voida katsoa täyttyvän, kun poikkeukseen perustuva metsästyskausi ajoittuu tarpeettomasti niihin kausiin, joina direktiivissä pyritään erityisen suojelun toteuttamiseen. Tällaista tarvetta ei muun muassa ole, jos toimenpiteen, jolla metsästys poikkeuksellisesti sallitaan, ainoana tavoitteena on tiettyjen lintulajien metsästyskausien pidentäminen alueilla, joilla näitä lintuja jo esiintyy direktiivin 7 artiklan mukaisesti vahvistettuina metsästyskausina (ks. em. asiat *Ligue pour la protection des oiseaux ym.*, tuomion 16 kohta ja komissio v. Espanja, tuomion 19 kohta).
- 34 Tämän tuomion 5 kohdassa mainittujen seitsemän lintulajin kevätmetsästyksen osalta on aluksi todettava, että täydentävässä perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä ainoastaan allia, haahkaa ja isokoskeloa voitiin pyydystää Manner-Suomessa, kuten tämän asian asiakirja-aineistosta ilmenee ja kuten Suomen hallitus on todennut. Kaikkia seitsemää lajia voitiin puolestaan metsästää Ahvenanmaan maakunnassa. Tästä seuraa, että ainoastaan allia, haahkaa ja isokoskeloa voitiin metsästää keväällä sekä Manner-Suomessa että Ahvenanmaan maakunnassa.
- 35 Haahkan osalta on todettava, että Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen toteuttamasta lintutieteellisestä tutkimuksesta (jäljempänä tutkimus), johon asianosaiset viittaavat, ilmenee, että kevätmetsästysalueilla esiintyy merkittävä määrä tämän lajin yksilöitä syksyn alusta lähtien. Suomen hallituksen väitettä, jonka mukaan kyseisillä alueilla syksyllä esiintyvät tämän lajin yksilöt ovat naaraita tai saman vuoden poikasia, ei ole tuettu todistein, kuten kyseinen hallitus sitä paitsi myöntää. Lopuksi on todettava, että vaikka on totta, että metsästäjillä on hyödyllinen tehtävä luonnonympäristön hoidossa, kun he metsästävät keväisin pienpetoja haahkan pesimistuloksen parantamiseksi, ei vaikuta siltä, että tämä tehtävä olisi toteutettavissa ainoastaan siinä tapauksessa, että haahkaa voidaan metsästää keväisin.

- 36 Ei näin ollen voida katsoa osoitetuksi, että haahkan poikkeuksellinen kevätmetsästys täyttäisi muun tyydyttävän ratkaisun puuttumista koskevan direktiivin 9 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun edellytyksen.
- 37 Telkän ja tukkasotkan osalta on kiistatonta, että näitä lajeja esiintyy syksyisin tietyissä määrin kevätmetsästysalueilla. Tutkimuksesta ilmenee lisäksi, että 36–37 prosenttia näiden lajien yksilöistä, joita esiintyy syksyisin kyseisillä alueilla, oleilee alle 50 metrin etäisyydellä rannasta. Tässä tutkimuksessa täsmennetään lisäksi, että lintujen mainitut prosenttimäärät perustuvat laskentaan, joka on suoritettu liikkuvasta veneestä ja joka vastaa tiettyä tilannetta tietyinä ajankohtana. Metsästys on puolestaan jatkuvaa toimintaa, jonka aikana metsästäjä odottaa, että linnut vaihtavat paikkaa. Kyseisen tutkimuksen mukaan on näin ollen todennäköistä, että rannalta metsästettävien lintujen määrä on vielä suurempi kuin mitä kyseisissä laskennoissa on vahvistettu.
- 38 Vaikka erityisesti telkän osalta voidaan katsoa, että metsästäjillä on hyödyllinen tehtävä sen lisääntymisen kannalta, kun he asettavat kevätmetsästysaikana pönttöjä, ei vaikuta siltä, että tämä tehtävä voitaisiin suorittaa ainoastaan siinä tapauksessa, että kyseisen linnun kevätmetsästys on mahdollista.
- 39 Tässä tilanteessa on todettava, että Suomen hallitus ei ole osoittanut, että telkän ja tukkasotkan kevätmetsästys täyttäisi muun tyydyttävän ratkaisun puuttumista koskevan direktiivin 9 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun edellytyksen.

- 40 Isokoskelon kevätmetsästyksen, joka perustellaan lähinnä tarpeella varmistaa, että ihmiset ja erityisesti metsästäjät asettavat pönttöjä, jotka ovat tarpeen tämän lajin lisääntymiseksi, osalta riittää, kun viitataan tämän tuomion 38 ja 39 kohdassa tehtyihin päätelmiin, jotka soveltuvat myös isokoskeloon.
- 41 Tukkakoskelon ja pilkkasiiven osalta on todettava, että Suomen hallitus tyytyy toteamaan, että näitä lajeja ei voida metsästää syksyllä, koska niitä ei kyseisenä aikana esiinny metsästettäviä määriä niillä maantieteellisillä alueilla, joilla kevät-metsästystä harjoitetaan, esittämättä todisteita väitteidensä tueksi. Tutkimuksesta kuitenkin ilmenee, että näitä kahta lajia todella esiintyy ainakin osan syksyä Ahvenanmaan maakunnassa, vaikkakin huomattavasti pienemmissä määrin kuin keväällä.
- 42 On siis todettava, ettei ole osoitettu, että tukkakoskelon ja pilkkasiiven kevätmetsästyksen täyttäisi edellytyksen, joka koskee muun tyydyttävän ratkaisun puuttumista ja jota tarkoitetaan direktiivin 9 artiklan 1 kohdan c alakohdassa.
- 43 Allin, joka on laji, jonka komissio on epähuomiossa unohtanut mainita nimenomaisesti kannekirjelmänsä vaatimuksissa, vaikka se on samassa kannekirjelmässä nimenomaisesti moittinut vastaajana olevaa jäsenvaltiota siitä, että tämä on sallinut kyseisen lajin kevätmetsästyksen siitä huolimatta, että muun tyydyttävän ratkaisun puuttumista koskeva edellytys ei ole täytynyt, osalta on kiistatonta, että sitä ei voida metsästää syksyllä niillä maantieteellisillä alueilla, joilla kevätmetsästystä harjoitetaan.

- 44 Tämän osalta on todettava, että toimenpidettä, jolla muiden kyseisillä alueilla esiintyvien vesilintulajien syys- ja jopa kevätmetsästys sallitaan allin kevätmetsästyksen sijaan, ei voida pitää direktiivin 9 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuna muuna tyydyttävänä ratkaisuna. Tällainen ratkaisu voisi tehdä tästä säännöksestä ainakin osittain merkityksettömän, koska sen perusteella tietyillä alueilla voitaisiin kieltää tiettyjen lintulajien metsästys, vaikka pienien määrien metsästys ei oletettavasti vaarantaisi niiden kantojen säilyttämistä tyydyttävällä tasolla, vaan voisi näin ollen olla näiden lajien asiallista hyötykäyttöä (ks. vastaavasti em. asia *Ligue pour la protection des oiseaux* ym., tuomion 17 kohta). Lisäksi, jos ei sitten oleteta, että kaikki lintulajit ovat metsästyksen kannalta samanarvoisia, tällainen ratkaisu olisi joka tapauksessa oikeudellisen epävarmuuden lähde, koska se, millä perusteella voidaan katsoa, että tietyn lajin metsästyksellä voitaisiin korvata toisen lajin metsästys, ei ilmene sovellettavasta lainsäädännöstä.
- 45 Tästä seuraa, että allin kevätmetsästys täyttää muun tyydyttävän ratkaisun puuttumista koskevan direktiivin 9 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun edellytyksen.
- 46 Edellä esitetyn perusteella on hyväksyttävä komission väite, jonka mukaan haahkan, telkän, tukkakoskelon, isokoskelon, pilkkasiiven ja tukkasotkan kevätmetsästys ei ole direktiivin 9 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun muun tyydyttävän ratkaisun puuttumista koskevan edellytyksen mukaista.

Pieniä määriä koskeva edellytys

Asianosaisten lausumat

- 47 Komissio muistuttaa, että ORNIS-komitean mukaan ”pienillä määrillä” on tarkoitettava alle yhden prosentin määrää asianomaisen lajin keskimääräisestä vuotuisesta kuolleisuudesta sellaisten lajien osalta, joiden metsästys on kiellettyä, ja noin yhden prosentin tasoa vastaavaa määrää sellaisten lajien osalta, joiden metsästys on sallittua.
- 48 Haahkan, isokoskelon, tukkakoskelon, pilkkasiiven, telkän ja tukkasotkan metsästyksen osalta Suomen tasavalta ei komission mukaan ole noudattanut direktiivin 9 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettua ”pienien määrien” pyydystämistä koskevaa edellytystä. Tätä edellytystä on komission mukaan sen sijaan noudatettu allin osalta.
- 49 Suomen hallitus myöntää, että kyseistä edellytystä ei ole noudatettu haahkan, isokoskelon, tukkakoskelon ja pilkkasiiven osalta.
- 50 Suomen hallitus toteaa sitä vastoin, että vuoden 2001 kevätmetsästyskaudella metsästettiin 1 461 telkkää ja 2 585 tukkasotkaa. Kun näitä lukuja verrataan kyseisten lajien vuotuisen kuolleisuuteen, saadaan telkän osalta suhdeluvuksi 0,8 prosenttia ja tukkasotkan osalta 1,2 prosenttia. Kummatkin lajit siis täyttävät

ORNIS-komitean vahvistaman ratkaisevan edellytyksen, jonka mukaan metsästettyjen lintujen määrän on vastattava noin yhden prosentin tasoa vastaavaa määrää asianomaisen lajin vuotuisesta kuolleisuudesta. Lisäksi molempien lajien kanta on Suomen hallituksen mukaan lisääntyvä.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

51 On muistutettava, että metsästys voidaan direktiivin 9 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan sallia ainoastaan, jos se koskee vain pieniä määriä tiettyjä lintuja (ks. em. asia *Ligue pour la protection des oiseaux* ym., tuomion 15 kohta).

52 Käsiteltävänä olevassa asiassa on kiistatonta, että edellytystä, jonka mukaan metsästyksen on koskettava ainoastaan pieniä määriä, ei ole noudatettu haahkan, isokoskelon, tukkakoskelon ja pilkkasiiven osalta. On näin ollen selvítettävä, onko tämä edellytys täytetty telkän ja tukkasotkan osalta.

53 ”Luonnonvaraisten lintujen suojelusta annetun direktiivin 79/409/ETY soveltamista koskeva toinen kertomus” -nimisessä komission asiakirjassa (KOM(93) 572 lopullinen), joka on päivätty 24.11.1993, todetaan tämän osalta, että ORNIS-komitean selvitysten mukaan ”pieninä määrinä” on pidettävä pyyntimääriä, jotka

ovat alle yksi prosentti asianomaisen kannan vuotuisesta kokonaiskuolleisuudesta (keskiarvo) sellaisten lajien osalta, joiden metsästys on kiellettyä, ja noin yksi prosentti sellaisten lajien osalta, joiden metsästys on sallittua, ja "asianomaisella kannalla" tarkoitetaan muuttavien lajien osalta niiden alueiden kantaa, joilta ovat peräisin pääasialliset määrät, jotka esiintyvät alueella, jolla poikkeusta sen soveltamisaikana sovelletaan.

- 54 Vaikka on totta, että pienien määrien kriteeri, sellaisena kuin ORNIS-komitea on sen vahvistanut, ei ole oikeudellisesti sitova, esillä olevassa tapauksessa yhteisöjen tuomioistuin voi soveltaa sitä viitearvona arvioidessaan, onko vastaajana olevan jäsenvaltion direktiivin 9 artiklan 1 kohdan c alakohdan perusteella sallima poikkeus sen edellytyksen mukainen, jonka mukaan kyse on oltava asianomaisten lintujen pienien määrien pyydystämisestä, koska kyseisen komitean lausunnot ovat tieteellisesti arvovaltaisia ja koska tieteellistä vastanäyttöä ei ole esitetty (ks. mm. asia C-79/03, komissio v. Espanja, tuomio 9.12.2004, Kok. 2004, s. I-11619, 41 kohta).
- 55 On osoitettu, että vuoden 2001 keväällä Ahvenanmaan maakunnassa pyydystettiin 1 461 telkkää ja 2 585 tukkasotkaa. Asiakirja-aineistosta ilmenee myös, että ORNIS-komitean mukaan 1 758 telkän ja 2 208 tukkasotkan kevätmetsästys vastaa yhtä prosenttia asianomaisten kantojen vuosittaisesta kokonaiskuolleisuudesta ja että se täyttää näin ollen edellytyksen, jonka mukaan kyse on oltava pienien määrien pyydystämisestä, sellaisena kuin ORNIS-komitea on tämän määritellyt.
- 56 Täydentävässä perustellussa lausunnossa asetetun määrääjän päättyessä Ahvenanmaan maakunnassa pyydystettyjen telkkien määrä oli siis pienempi kuin ORNIS-komitean vahvistama pienien määrien kynnyksarvo.

- 57 Tukkasotkan pyydystettyjen yksilöiden määrä oli ainakin 1,2 prosenttia asianomaisen kannan vuosittaisesta kokonaiskuolleisuudesta. Kun otetaan huomioon se, että ORNIS-komitean mukaan on yhtäältä katsottava ”pieniksi määriksi” kaikkea pyydystämistä, joka on noin yksi prosentti asianomaisen kannan vuosittaisesta kokonaiskuolleisuudesta niiden lajien osalta, joita saa metsästää ja joihin kuuluu esimerkiksi tukkasotka, ja että toisaalta on kiistatonta, että kyseisen lajin kanta oli kasvussa, on katsottava, että Ahvenanmaan maakunnassa pyydystettyjen tukkasotkien määrä ei ylittänyt kyseisen komitean vahvistamaa pienien määrien kynnsarvoa.
- 58 Näin ollen telkän ja tukkasotkan kevätmetsästys noudatti täydentävässä perustellussa lausunnossa vahvistetun määrärajan päättyessä edellytystä, jonka mukaan ainoastaan pieniä lintumääriä voidaan pyydystää.
- 59 Edellä esitetystä seuraa, että komission väite, jonka mukaan haahkan, isokoskelon, tukkakoskelon ja pilkkasiiven kevätmetsästys ei noudata edellytystä, joka koskee pienien lintumäärien metsästystä ja josta säädetään direktiivin 9 artiklan 1 kohdan c alakohdassa, on hyväksyttävä.
- 60 On näin ollen todettava, että koska Suomen tasavalta ei ole näyttänyt toteen sitä, että Manner-Suomessa ja Ahvenanmaan maakunnassa tapahtuvassa vesilintujen kevätmetsästyksessä
- kyseisen direktiivin 9 artiklan 1 kohdan c alakohdan poikkeusedellytys, joka koskee muun tyydyttävän ratkaisun kuin kevätmetsästyksen puuttumista, täyttyy haahkan, telkän, tukkakoskelon, isokoskelon, pilkkasiiven ja tukkasotkan osalta, eikä sitä, että

- samassa säännöksessä säädetty poikkeusedellytys, jonka mukaan metsästyksen on koskettava ainoastaan pieniä lintumääriä, täyttyy haahkan, isokoskelon, tukkakoskelon ja pilkkasiiven osalta,

Suomen tasavalta ei ole noudattanut kyseisen direktiivin mukaisia velvoitteitaan.

61 Kanne hylätään muilta osin.

Oikeudenkäyntikulut

- 62 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut Suomen tasavallan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska Suomen tasavalta on pääosin hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) Koska Suomen tasavalta ei ole näyttänyt toteen sitä, että Manner-Suomessa ja Ahvenanmaan maakunnassa tapahtuvassa vesilintujen kevätmetsästyksessä**

- luonnonvaraisten lintujen suojelusta 2 päivänä huhtikuuta 1979 annetun neuvoston direktiivin 79/409/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu, tehdyllä asiakirjalla, 9 artiklan 1 kohdan c alakohdan poikkeusedellytys, joka koskee muun tyydyttävän ratkaisun kuin kevätmetsästyksen puuttumista, täyttyy haahkan, telkän, tukkakoskelon, isokoskelon, pilkkasiiven ja tukkasotkan osalta, eikä sitä, että
- samassa säännöksessä säädetty poikkeusedellytys, jonka mukaan metsästyksen on koskettava ainoastaan pieniä lintumääriä, täyttyy haahkan, isokoskelon, tukkakoskelon ja pilkkasiiven osalta,

Suomen tasavalta ei ole noudattanut kyseisen direktiivin mukaisia velvoitteitaan.

- 2) Kanne hylätään muilta osin.
- 3) Suomen tasavalta veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset